

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 146.

Tredie Session.

76de Møde.

Mandagen den 9de Februar.

(Forts.)

Ryholm (forts.): Jeg kan ikke see, at naar § 2 og § 14 komme ud, som de staae i Lovudkastet, Forholdet da bliver urystet; thi det er aabenbart, at mange af deres Kunder, som de hidtil have malet for, dem ville de ikke mere beholde, hvad enten de saa ere store eller smaa. — At derimod de større Vandmøller ville have en Fordeel derved, at de bedre kunne modstaae Elbernes Tryk, end de smaa Vandmøller og Vindmøllerne, det er klart; deri skal jeg give ham aldeles Ret. Naar det er anført, at Vindmøllerne dog maatte frygte for flere Bevillingers Udstedelse paa Grund af Folkemængdens Stigen, da kan jeg ikke see, at det kan skade dem, at der, naar Folkemængden stiger, bliver anlagt flere Møller; thi, stiger Folkemængden, vil der da jo ogsaa blive Møllelegjæster nok at male for. — Det er, hvad jeg for Diebliffet skal udtale, idet jeg blot skal slutte med at henstille mit Forslag til Thinget. Jeg tillægger det ikke nogen sær Betydning, men jeg troer, at det vil være hensigtsmæssigt, at man ikke vedtager en endelig Afgjørelse af et Spørgsmaal, som det er meget vanffølgeligt, ja, jeg kunde næsten sige umuligt, med Bestemthed at afgjøre for Diebliffet.

Indenrigsministeren: Naar den sidste ærede Taler ikke har brugt Udtrykket „udelukkende Rettighed“ i det omtalte Foredrag ved første Behandling, og jeg maatte have tillagt ham denne Vittring, er det naturligvis en Feiltagelse, hvilket jeg i saa Tilfælde gjerne skal erkjende. Imidlertid gif hans hele Argumentation ud paa, at der var en virkelig Retstrænkelse tilstede, og dette forudsatte, at Møllerne havde en udelukkende Ret.

Tang: Det er med Undseelse, at jeg reiser mig, efterat den høitærede Indenrigsminister har talt, for at forsvare en anden Mening end den, han har, jeg undseer mig som Røgmand at staae op imod ham, der er Dr. juris, Professor juris; men hver Sugl synger med sit Nøb, og fattig Sugl kommer hinkende, kommer linkende bagefter med sit Besyv. Jeg vil tillade mig at fraraade Thinget at antage § 14 i det foreliggende Lovudkast, det vil sige, at gaae ind paa en Frigivelse af Møllenæringen, selv om den udfyldes i Fremtiden; thi jeg troer, at man derved vil begaae en Uret mod Møllerne, en Uret, som for dem er ødelæggende, en Uret, som ikke er til Gavn for det Almene. Jeg troer, at man vil begaae en Uret mod Møllerne; thi jeg kan ikke forstaae Lovens 5—11 anderledes, end at Møllerne have Eneret, det vil sige, de skyldsatte, de til Hørforn ansatte Møller have Eneret til at male for Andre, forsaavidt de Maling kunne forestaae, det er, forsaavidt ingen Mølletrang er tilstede. Vel staaer der ikke med udtryffelige Ord i Lovens 5—11, at der ei maa anlægges Møller indenfor en vis Kreds, men der staaer, hvad der er meget mere, end det, der staaer nemlig, at de Møller, som allerede ere tilstede indenfor en Wiils Kreds, skulle affaffes, og det er dog vistnok mere at affaffe allerede tilværende Møller, end forbyde nyes Anlæggelse, og de nye, der blive oprettede, ville jo komme ind under samme Bestemmelser, altsaa, naar de komme tilstede, blive de ogsaa affaffede. Regjeringen har ogsaa fuldstændigt fulgt dette Princip, idet den kun har paataget sig at bedømme, om de skyldsatte Møller kunde „Malingen tilværligt forestaae“, og kun i det Tilfælde, at det fandtes, at de ikke kunde det, har den tilladt nye Møllers Anlæggelse. Men finder man, at